Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Santuari de Gresolet

Saldes

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Santuari de Gresolet. Vall de Gresolet.
Emplaçament	Al fons de la vall de Gresolet.

Coordenades:

Latitud:	42.25872
Longitud:	1.72533
UTM Est (X):	394863
UTM Nord (Y):	4679289

Classificació

Número de fitxa	08190-23
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern
Segle	XV-XVII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPA núm. 3588.
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	Bisbat de Solsona. Palau Episcopal. 25280 SOLSONA
Fitxes associades:	

Santa Maria de Gresolet

Autoria de la fitxa	Cortés Elía, Mª del Agua
Data de registre de la fitxa:	dv., 02/11/2007 - 01:00

Descripció

El santuari de Gresolet es troba ubicat a 1360m d'altitud, envoltat de muntanyes. Es tracta d'un gran conjunt que alberga l'església i l'hostatgeria, cobert a doble vessant amb teula àrab. Els murs són de pedra de diferents mides, amb alguna part arrebossada, en les que es pot veure successives modificacions en el conjunt. Es troba ubicat al fons d'una vall profunda, dominada per la presència del vessant nord del Pedraforca, entre planells de pastures voltades de bosc i rocam i molt proper al bosc de Gresolet. Davant la porta d'entrada a l'església i al santuari queda un baluard semi tancar amb altres coberts. L'església és d'una sola nau, amb capçalera recta i capelles laterals, coberta amb volta de canó. Es conserva la decoració policromada de les parets d'estil neoclàssic, però no hi ha imatges antigues.

Observacions:

S'accedeix per una pista des de Saldes, just després del pont sobre el Molí de la Palanca, a uns 8km. El nom de Gresolet procedeix de grevoleda, arbust molt abundant a la zona.

Història

La data més antiga de la vall és el 1165, escriptura de propietat de la família Còdol de Bagà, successors directes dels senyors de Faia, que tenien infeudada la vall de Gresolet. Durant el segle XV la vall de Gresolet estava molt poblada, igual que la resta del territori, sota el domini dels senyors de Faia i dels seus hereus, els senyors de la Badia durant el segle XV. Les referències documentals són freqüents en aquesta època, mostrant l'habitatge de diferents masies a la zona. El 1326 tots els homes de Gresolet eren penyorats per no haver acudit al so emès des del Castell de Saldes, essent després absolts perquè juraren no haver sentit res. La major part de les famílies eren remences i es conserva documentació sobre les seves redempcions. A finals del segle XIII Berenguer de Faia concedia a Guillem Domènec poder reedificar el molí al torrent de Gresolet, al lloc on era, i agafar aigua a l'indret que cregués convenient. El 1326 Jaume Ponç s'alliberà de Berenguer de Faia, del que era home propi i prenia Galceran de Pinós com a senyor, prestant jurament de boca i mans. Al llarg del segle XIV els batlles de Gresolet arrendaren els rèdits del lloc als Còdol, tot i que els litigis eren constants pels drets de pastura. En el plet de 1843 els Còdol van demostrar amb informació familiar antiga que els va permetre establir l'inici del feu el 1165. Segons aquesta documentació, el 1499 l'església i el poble de Gresolet van quedar totalment arruïnats degut a uns terratrèmols i va ser reedificat el santuari i la casa del masover, edificant-los els saldencs per recuperar el dret d'empriu de les pastures. En aquest plet de 1843 es va acordar concedir les terres en emfiteusi als saldencs. El 1926, Ramon Fondevila i Fontdevila, el Pare Ambrós, va escriure una història de Gresolet. Aquest va néixer a Saldes, a cal Baldari, i va ser frare de l'ordre dels caputxins, essent una persona molt erudita. Per a conèixer la història de Saldes va consultar l'arxiu de la família Códol, a Barcelona.

Bibliografia

AMBRÓS, Pare (1926). Notes històriques sobre el poble de Saldes i el seu Santuari de Santa Maria de Grasolet. Novena en honor de la Mare de Déu de Grasolet, per un devot seu. Editorial Franciscana, Barcelona, any 1926. Inventari Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, fitxa núm. 3588. Generalitat de Catalunya. 1990. MONTANYÀ (1939 aprox.). Memorandum. Memòries inèdites sobre la Guerra Civil a Saldes. APS. VILADÉS, R. (1995). Gresolet (Saldes). A L'Erol núm. 48. Pàgs. 37-40. Berga.